

Autizm sindromli bolalarni inklyuziv ta'limga jalb qilish

Nazirqulova Nodira

Reja:

- 1. Autizm kasaligining kelib chiqish sabablari va oqibatlari.**
- 2. Autizm sindromining asosiy simtomlari.**
- 3. Autizm kasalligining turlari.**
- 4. Autizm sindromli bolalarni inklyuziv ta'limga jalb qilish**

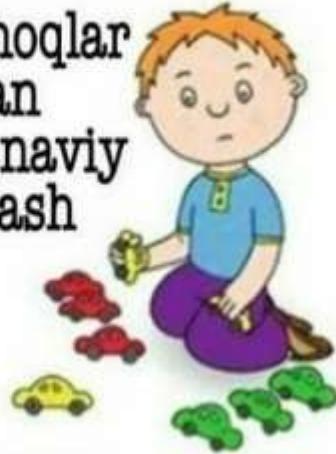
Autizm nima?

Autizm (grekcha «autos» – «o‘zim» degan so‘z) – bu ruhiyatning o‘ziga xos holati bo‘lib, bemor tashqi olam, atrofdagilar bilan muloqot qilishni istamaydi. U yolg‘izlikni yoqtiradi. Yana bir xil xatti-harakat va shunday so‘zlarni takrorlaydi. Autizm tashxisli bola o‘z olamida yashaydi. Fikrlashi boshqalarnikiga o‘xshamaydi. Ularning xatti-harakatlari real voqelik bilan bog‘liq emas. Bemorlarning harakatlarida hissiy kechinmalar asosiy o‘rin tutadi. Bu kasallik sindromi o‘g‘il bolalarda qiz bolalarga nisbatan ko‘p uchraydi.

Autizm Belgilari

1/3

O'yinchoqlar
bilan
noan'anaviy
o'ynash

Begonalar bilan
muloqotga kirisha
olmasligi

Gipper Faol
yoki
Passiv bo'lishi

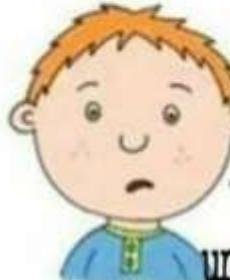
Besabab kulish
yoki yig'lash

O'ta tasirchanlik
yoki etiborsizlik

Gapirish sustligi
yoki
umuman gapirmaslik

Autizm kasaligining kelib chiqish sabablari quyidagilar:

- Autizm kasalligining kelib chiqishiga
asosiy sabab – bosh miyadagi sinaptik
bog'lanishlarni yuzaga kelishida
ta'sir ko'rsatuvchi gen faoliyatining
mutatsiyaga uchrashi;**
- Oiladagi ota – onalar munosabati;**
- Yashash sharoiti;**
- O'rab turgan muhit ta'siri.**

Autizm kasaligining oqibatlari.

Autizm bolalarda kasallikning zo'rayib borishi noxush oqibatlarga sabab bo'ladi:

- 1.Bolaga atrofdagilar yoki o'z hohishini tasavvur qilish juda qiyin kechadi;**
- 2.hamdardlik hissining butunlay yo'qolishiga olib keladi;**
- 3.atrofdagilarning hazilomus munosabatlarini tushunmaslikka;**
- 4.yolg'izlikka olib keladi.**

Autizm sindromining asosiy simtomlari.

- * Hayotining ilk davrida guglashning kech paydo bo'lishi;
- * G'ayri oddiy imo-ishoralar;
- * lug'atining kambag'alligi;
- * so'zlarni bir-biriga bog'lay olmaslik;
- * Muloqot qilishga nisbatan salbiy reaksiya yoki mutizm holati;
- * diqqatning tarqoqligi;
  - * Atrof-muhitga nisbatan befarqlik;
  - * O'yin faoliyatiga qiziqishning sustligi;
  - * Parishonxotirlilik;
  - * Voqea-hodisalarni to'la idrok eta olmaslik;
  - * Bolani emotsiyasiz, ifodasiz bir xil tonda;
  - * Uyquning va ovqatlanishning buzilishi

Autizm kasalligining turlari.

Asperger sindromi.

Ret sindromi

Tipik autizm

Atipik autizm

Tipik autizm

- * **Tipik autizm bevosita ruhiy emotsiyalar bilan bog'liq.**
- * **Tipik autizmning belgilari:**
- * **Ijtimoiy – emotsional signallarni noadekvat baxolash;**
- * **To'liq idrok etolmaslik, tushunmaslik;**
- * **Noverbal muloqotdan foydalanmaslik;**
- * **Chegaralangan qiziqishlar;**
- * **Stress, qo'rquv;**
- * **Agressivlik;**
- * **O'z-o'ziga shikast yetkazish;**
- * **Ovqatlanishdagi buzilishlar;**
- * **Uyqudagi buzilishlar.**

**Etiboringiz uchun
raxmat**

